

NOUTATI LEGISLATIVE

Precizari privind modul de implementare a cotei reduse de 9 % TVA la alimente

Aspecte legate de introducerea caselor fiscale cu jurnal electronic din 2016

si noi precizari referitoare la utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale

2015

- **O.U.G. nr.6/ 2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal**

Incepand cu 1 iunie 2015:

- **Cota redusă de TVA de 9%** se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele prestări de servicii și/sau livrări de bunuri :
  - - **livrarea următoarelor bunuri:** alimente, inclusiv băuturi, cu excepția băuturilor alcoolice, destinate consumului uman și animal, animale și păsări vii din specii domestice, semințe, plante și ingrediente utilizate în prepararea alimentelor, produse utilizate pentru a completa sau înlocui alimentele.
  - Prin normele metodologice se stabilesc codurile NC din anexa I la **Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun**, astfel cum a fost modificată prin **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1.101/2014** al Comisiei din 16 octombrie 2014, corespunzătoare acestor bunuri;"
  - -serviciile de restaurant si de catering, cu exceptia bauturilor alcoolice.
  - - **Art.140, alin.(2), lit.g) si h).** din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, modificata prin OUG nr.6/2015

OUG nr.28/1999, privind obligatia operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, cu modificarile si completarile ulterioare

- **1.Obligatia de a emite bon fiscal revine operatorilor economici, ce incaseaza integral sau partial, cu numerar** sau prin utilizarea cardurilor de credit /debit, a substitutelor de numerar ,contravaloarea bunurilor livrate cu amanuntul sau a serviciilor prestate catre populatie . -Art.1, alin.(1) din OUG nr.28/1999 , modificata prin OUG nr.91/2014
- **2.Livrarea caselor de marcat se efectueaza prin distribuitori autorizati**, care au obligatia sa asigure service-ul direct sau prin intermediul altor operatori prevazuti in autorizatie –unitati acreditate pentru service.-Art.1, alin.(3), alin.(5) din OUG nr.28/1999, actualizata
- Art.1, alin.(5) -distribuitorul autorizat are obligatia sa asigure service-ul, direct sau prin intermediul operatorilor economici prevazuti in autorizatie, denumiti in continuare unitati acreditate pentru service, atat pentru aparatele comercializate in mod direct, cat si pentru cele comercializate prin intermediul unitatilor acreditate pentru comercializare.
- **3.In ce conditii este acreditata o societate sa comercializeze case de marcat.-art.1, alin.(7)**
-unitatea se afla pe lista unitatilor propuse pentru acreditare pentru comercializare si/sau service, iar aceasta lista a fost acceptata de comisie si a fost cuprinsa in autorizatie potrivit OUG nr.28/1999.

4.Definirea caselor de marcat echipate cu role jurnal-art.3 alin.(1).

În sensul dispozițiilor art. 1 alin. (1), din OUG nr.28/1999, actualizata, aparate de marcat electronice fiscale sunt: **casele de marcat**, precum și alte sisteme ce includ dispozitive cu functii de case de marcat, care inglobeaza constructiv un modul fiscal, prin intermediul caruia controleaza memoria fiscala, dispozitivul de imprimare si afisajul client.

- **Definirea caselor de marcat, echipate cu dispozitiv de memorare a jurnalului electronic-art.3, alin.(2) din OUG 28/1999**
- Aparat de marcat electronice fiscale sunt considerate și casele de marcat electronice fiscale și alte sisteme ce includ dispozitive cu funcții de case de marcat, **echipate cu dispozitiv de memorare a jurnalului electronic, care înglobează constructiv un modul fiscal, prin intermediul căruia controlează memoria fiscală, dispozitivul de imprimare, dispozitivul de memorare, afisajul client, dispozitivul de salvare externă și dispozitivul de comunicație externă care permite integrarea într-un sistem informatic;**
- **5. Avantajele utilizării caselor de marcat cu jurnal electronic securizat**
- -Reducerea costurilor intrucat nu se mai achizitioneaza role jurnal si nu sunt cheltuieli cu depozitarea lor.
- -Pastrarea in format electronic a datelor detaliate ale tranzactiilor
- -Dotarea caselor de marcat cu un sistem de monitorizare.
- -Elemente tehnice care asigura protectia impotriva modificarilor ulterioare.
- **6. Procesul de inlocuire treptata a aparatelor de marcat electronice fiscale dotate cu role jurnal pe suport de hartie cu cele echipate cu jurnal electronic , etapizat:**
- **Începând cu data de 1 octombrie 2015**, Comisia autorizează numai distribuitori pentru aparatele de marcat electronice fiscale definite la art. 3 alin. (2) din O.U.G. nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- **Începând cu data de 1 ianuarie 2016**, se interzice comercializarea aparatelor de marcat electronice fiscale definite la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- **Începând cu data de 1 aprilie 2016**, operatorii economici care au calitatea de mari contribuabili, potrivit dispozițiilor legale, au obligația de a utiliza numai case de marcat definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- **Începând cu data de 1 iulie 2016**, operatorii economici care au calitatea de contribuabili mijlocii, potrivit dispozițiilor legale, au obligația de a utiliza numai case de marcat definite la art. 3 alin. (2) din O.U. G. nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- **Începând cu data de 1 noiembrie 2016**, operatorii economici care au calitatea de contribuabili mici, potrivit dispozițiilor legale, au obligația de a utiliza numai case de marcat definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

- În vederea realizării supravegherii și monitorizării aparatelor de marcat electronice fiscale, operatorii economici care livrează bunuri cu amanuntul/prestează servicii către populație au obligația de a asigura conectarea la distanță a aparatelor de marcat electronice fiscale, în vederea transmiterii de date fiscale către Agenția Națională de Administrare Fiscală.
- Pentru realizarea operațiunii de supraveghere și monitorizare a aparatelor de marcat electronice fiscale Agenția Națională de Administrare Fiscală emite, **până la data de 1 februarie 2017, norme metodologice privind procedura de conectare a aparatelor de marcat electronice fiscale la un sistem informatic național de supraveghere și monitorizare a datelor fiscale.**
- Ordinul comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului pentru societatea informațională, privind procedura de avizare tehnică a modelelor de aparate de marcat electronice fiscale definite la art.3, alin.(2) din OUG nr.28/1999, se aprobă **până la data de 31 august 2015.**
- Dispozițiile referitoare la faptul că avizul tehnic favorabil pentru aparatele de marcat definite la art.3 alin.(2) din OUG nr.28/1999, se eliberează de către instituția publică/de drept public, desemnată prin ordin al ministrului pentru societatea informațională, **se aplică începând cu data de 31 august 2015.**
- Modelul autorizației prevăzute la art. 5 alin. (2) din O.U.G. nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice până la data de 1 februarie 2015.- (s-a emis Ordinul MFP nr.158/2015 privind aprobarea modelului autorizației de distribuție a aparatelor de marcat electronice fiscale (M.O. nr.123/17.02.2015)
- informațiile conținute în registrul național, prevăzut la art. 3¹ alin. (1) din O.U.G. nr. 28/1999, actualizată, precum și metodologia și procedura de înregistrare a acestora se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, **până la data de 31 august 2015.**
- **Art. 3¹ alin. (1) din OUG nr.28/199** -la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală se întocmește în formă electronică un **registru național de evidență a aparatelor de marcat electronice fiscale instalate în județe și în sectoarele** municipiului București, după caz.

7. S-a modificat art.2 din OUG nr.28/1999 in ce priveste operatorii economici exceptati de la obligatia de a achizitiona aparate de marcat electronice fiscale

a) eliminarea următoarelor excepții:

- - serviciile de alimentație publică efectuate în mijloace de transport public de călători – întrucât noile aparate prezintă autonomie de funcționare care permite instalarea acestora în mijloacele de transport public de călători;
- - transportul public rutier de călători în afara localității – întrucât se are în vedere corelarea cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare, care obligă deja transportatorii să utilizeze case de marcat pentru traseele interurbane;
- - activitatea de schimb valutar prin automate;

b) adăugarea următoarei excepții:

- - comerțul de tip cash and carry desfășurat de comercianții care vând mărfuri prin sistemul de autoservire către persoane fizice înregistrate în baza de date a vânzătorului, în scopul utilizării acestora ca produse consumabile.
- Introducerea acestei excepții este determinată de modificarea Ordonanței de Guvern nr.99/2000, privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 197 din 26 iunie 2013, în sensul introducerii în categoria celor ce pot achiziționa mărfuri în sistemul cash and carry și a persoanelor fizice înregistrate în baza de date a vânzătorului. Facem precizarea că în cadrul sistemului cash and carry comercializarea mărfurilor se realizează pe baza facturilor emise în conformitate cu prevederile Legii 571/2003 privind Codul fiscal – cumpărătorul persoană fizică fiind identificat, iar încasarea banilor se face pe bază de chitanță.

c) modificarea și completarea următoarelor excepții în sensul actualizării unor termeni și punerea de acord cu modificările legislative conexe, astfel:

- - în cazul producătorilor agricoli exceptați de la utilizarea caselor de marcat s-a înlocuit noțiunea "*produse agricole autohtone*" cu noțiunea "*produse agricole din producție proprie*" și noțiunea "*producătorii agricoli individuali deținători de autorizație*" cu noțiunea "*producătorii agricoli individuali, autorizați în condițiile legii*" în scopul aplicării excepției doar pentru producătorii agricoli care vând produsele obținute de ei din activitatea proprie nu și celor care cumpără și revând produsele agricole, aceștia din urmă nefiind practic producători agricoli ci comercianți.
- - în cazul transportului public de călători s-a introdus limitarea excepției în interiorul unei localități în vederea corelării cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere cu modificările și completările ulterioare.

- **Obligatii ale distribuitorilor autorizati si ale agentilor economici care utilizeaza aparate de marcat electronice fiscale:**

- a).operatorii economici care comercializeaza aparate de marcat electronice fiscale trebuie sa detina autorizatie de distributie sau sa faca parte din reseaua de unitati acreditate pentru comercializare a unui distribuitor autorizat.

- b).emiterea bonului fiscal pentru toate bunurile livrate, serviciile prestate sau bacsisurile incasate , pentru a evita existenta unei sume nejustificate.

- **Sumă nejustificată** reprezinta contravaloarea bunurilor livrate sau serviciilor prestate pentru care nu s-au emis bonuri fiscale, valoarea bacsisurilor încasate pentru care nu s-au emis bonuri fiscale, diferenata pana la pretul de vanzare a bunului sau tarifului de prestare a serviciului in cazul emiterii de bonuri cu o valoare inferioara ori contravaloarea bunurilor livrate sau serviciilor prestate fără completarea registrului special.

- c).in cazul defectarii caselor de marcat, pana la repunerea in functiune , utilizatorii sunt obligati sa inregistreze intr-un **registru special**, intocmit in acest sens, toate operatiunile efectuate si **sa emita chitante**, in conditiile legii, pentru respectivele operatiuni si **facturi, la cererea clientului**.Aceasta obligatie nu se aplica in cazul operatorilor economici ce desfasoara activitate in regim de taxi.

- d).sa intocmeasca **documente justificative pentru sumele introduse** in unitatea de vanzare cu amanuntul sau de prestare a serviciilor , altele decat cele pentru care au emis bonuri fiscale , sau cele inscrise in registru special, precum si pentru sumele extrase din unitatea de vanzare cu amanuntul/ de prestare a serviciilor , altele decat cele utilizate pentru a da rest clientului (sume de serviciu).

- e).operatorii economici trebuie sa achizitioneze aparate de marcat electronice fiscale numai de la distribuitorii autorizati sau unitati acreditate pentru comercializare, conform prevederilor O.U.G. nr.28/1999, actualizata.

- f).**bonul fiscal trebuie sa contina cel putin:** denumirea si codul de inregistrare fiscala ale operatorului economic emitent, adresa de la locul de instalare a casei de marcat, logotipul si seria fiscala ale aparatului, numarul de ordine, data si ora emiterii, denumirea fiecarui bun livrat sau serviciu prestat, pretul sau tariful unitar, valoarea pe fiecare operatiune, inclusiv TVA, cu indicarea cotei de taxa, valoarea totala a bonului inclusiv TVA,, valoarea totala a TVA pe cote de taxa cu indicarea nivelului de cota, valoarea totala a operatiunilor scutite de TVA, precum si valoarea altor taxe care nu se cuprind in baza de impozitare a TVA, daca este cazul.-art.4, alin.(1) din O.U.G. nr.28/1999, cu modificarile si completarile ulterioare.

- g).operatorul economic trebuie **sa inmaneze clientului bonul fiscal iar daca solicita** clientul trebuie sa elibereze si **factura** .

- h). operatorii economici sunt obligați să afișeze la loc vizibil un **anunț detaliat de atenționare a clienților cu privire la obligația de respectare** a prevederilor O nr.28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.Modelul anunțului a fost aprobat prin OMFP nr.159/2015

- În cazul în care operatorii economici refuză emiterea și inmanarea bonului fiscal clientului, acesta din urmă are dreptul de a beneficia de bunul achiziționat sau de serviciul prestat fără plata contravalorii acestuia.
- Începând cu data de 1 martie 2015 pentru a semnală nerespectarea obligațiilor legale ale operatorilor economici poate fi apelat gratuit, non-stop, serviciul **TelVerde al Ministerului Finanțelor Publice: 0800 800 085**.
  - i). **in momentul defectării caselor de marcat trebuie anunțată imediat unitatea acreditată pentru service**, desemnata de distribuitorul autorizat ori distribuitorul autorizat sau reprezentul acestuia.
  - j). **se vor achiziționa** de la furnizorii de materiale consumabile **și se vor utiliza materiale consumabile cu caracteristicile tehnice prevăzute în manualul de utilizare** a aparatului respectiv, care să asigure menținerea lizibilității datelor pe perioada de arhivare și să se asigure arhivarea datelor.- aspecte menționate la art.4, alin.(12), lit.a)-d) din O.U.G. nr.28 / 1999 , actualizată.
  - k). **furnizorii consumabilelor** destinate caselor de marcat, operatorii economici producători, importatori sau comercianți, **sunt obligați să livreze utilizatorilor** numai consumabilele prevăzute în contractele ferme , la care se face referire la art.4, alin.(12), lit.d) din OUG nr.28/1999, actualizată.
  - l). distribuitorii autorizați sunt obligați ca direct, sau prin intermediul unităților acreditate **să completeze la cererea utilizatorilor, manualul de utilizare** cu informații privind tipul și caracteristicile tehnice ale consumabilelor , dacă manualul de utilizare a aparatului respectiv nu conține astfel de informații.
  - m). distribuitorii autorizați, precum și unitățile din rețeaua acestora acreditate pentru service, după caz, au obligația să asigure, **în termen de 72 de ore** de la solicitarea utilizatorului, **instalarea aparatului nou, precum și înlocuirea memoriei fiscale** sau a dispozitivului de memorare a jurnalului electronic în cazul în care sunt defecte sau capacitatea de stocare a fost epuizată.
  - n). distribuitorii autorizați care își încetează activitatea de comercializare a caselor de marcat precum și cei cărora li s-a retras autorizația de distribuție a caselor de marcat **raman în continuare răspunzători** pentru obligațiile ce le revin pe o **perioadă de 5 ani** de la data comercializării aparatelor.
  - o). utilizatorii au obligația **de a păstra și arhiva rola jurnal, raportul fiscal de închidere zilnică și registrul special**, un anumit număr de ani de la data încheierii exercitiului financiar în cursul cărora au fost întocmite, astfel: rola jurnal -2 ani, raportul fiscal de închidere zilnică -5 ani, registrul special – 5 ani,.

- p). utilizatorii aparatelor sunt obligati **sa pastreze cartea de interventii** , iar impreuna cu unitatile de service **raspund pentru completarea acesteia** cu datele referitoare la identitatea utilizatorului si la interventiile service efectuate.
- q).distribuitorii autorizati sau unitatile de service acreditate intocmesc un dosar de asistenta tehnica pentru fiecare aparat, in care arhiveaza documentele primite sau emise in legatura cu efectuarea interventiei tehnice asupra aparatului in cauza.
- r). utilizatorii au obligatia **de a pastra si arhiva memoria fiscala si dispozitivul de memorare al jurnalului electronic**, in conditii care sa permita citirea acestora , astfel: jurnalul electronic-**5 ani**, pastrarea si arhivarea memoriilor fiscale- **10 ani**.
- s).**comercializarea** aparatelor de marcat electronice fiscale se efectueaza doar daca sunt sigilate prin aplicarea unui **sigiliu fiscal** de catre persoane autorizate in acest scop de catre Ministerul Finantelor Publice.
- ș).daca utilizatorii aparatelor isi inceteaza activitatea , precum si in cazul aparatelor confiscate potrivit legii ori preluate spre valorificare de catre unitatile bancare ca urmare a neachitarii imprumutului, **valorificarea lor** se va efectua numai **prin distribuitorii autorizati**.
- t). distribuitorii autorizati trebuie sa comercializaze aparatele de marcat electronice fiscale cu **configuratia si domeniul de utilizare prevazute in autorizatia de distributie**.
- ț). **nu se comercializeaza** aparate de marcat electronice fiscale **dupa retragerea dreptului de distributie** obtinut de catre distribuitorul autorizat in baza autorizatiei.
- u).utilizatorii asigura functionarea aparatului de marcat electronic fiscal in parametrii tehnici legali, pe toata durata de utilizare a acestuia si sa permita interventia tehnica a persoanelor autorizate pentru asigurarea service-ului asupra aparatelor de marcat electronice fiscale.
- v).utilizatorul aparatului electronic fiscal **trebuie sa permita accesul tehnicianului de service in unitate** pentru efectuarea verificarilor asupra aparatului, la solicitarea si in prezenta organului de control.
- x).distribuitorii autorizati precum si unitatile din reseaua acestora acreditate sunt obligati sa dea curs solicitarii organelor cu competenta in domeniul controlului, in vederea citirii datelor din memoria fiscala a aparatelor de marcat electronice fiscale sau din dispozitivul de memorare a aparatelor pentru realizarea activitatii de control.

- y).distribuitorii autorizati au obligatia **de a pune la dispozitia organului fiscal programele de citire electronica a memoriei fiscale, programele de citire si verificare a jurnalului electronic, precum si instructiunile de utilizare** pentru casele de marcat echipate cu dispozitiv de memorare a jurnalului electronic.
- z).distribuitorii autorizati, precum si unitatile din retea pentru a efectua servicii la aparate de marcat electronice fiscale nu pot avea calitatea de utilizatori ai respectivelor aparate.
- aa).**dupa data de 1 ianuarie 2016 este interzisa comercializarea** de catre distribuitorii autorizati sau de catre unitatile din retea acreditate pentru comercializare a caselor de marcat , **definite la art.3, alin.(1)** din OUG nr.28/1999, actualizata.
- bb).Exista obligatia de a **se reintroduce datele inscrise pe rola-jurnal privind tranzactiile efectuate de la ultima inchidere zilnica pana in momentul stergerii memoriei operative** pentru casele de marcat prevazute la art.3, alin.(1) din OUG nr.28/1999, actualizata.
- cc).Utilizatorii au obligatia de a se dota cu case de marcat, echipate cu dispozitiv de memorare a jurnalului electronic incepand cu termenele prevazute de lege.
- dd).**este interzisa continuarea livrarii** de bunuri sau prestarii de servicii **dupa suspendarea activitatii operatorului economic** in punctul de lucru.
- ee).**se interzice** operatorilor economici, care au obligatia de a utiliza case de marcat si de a emite bon fiscal, **sa inmaneze** clientilor persoane fizice, documente care atesta plata contravalorii bunurilor achizitionate sau serviciilor prestate, **altele decat bonurile fiscale**, cu **exceptia** situatiei in care s-a defectat aparatul si se completeaza registrul special.
- ff).in vederea realizarii supravegherii si monitorizarii aparatelor de marcat electronice fiscale, operatorii economici care livreaza cu amanuntul/presteaza servicii direct catre populatie, **au obligatia de a asigura conectarea la distanta a aparatelor de marcat electronice fiscale**, in vederea transmiterii de date fiscale catre Agentia Nationala de Administrare Fiscala.
- gg).Este **interzis** operatorilor economici sa detina in unitatea de vanzare a bunurilor sau de prestare a serviciilor a unor **sume care nu pot fi justificate prin datele inscrise in documentele emise** cu aparate de marcat electronice fiscale, **in registrul de bani personali, in registrul special si/sau in chitante.**

- hh).la ora inceperii programului de lucru operatorul economic trebuie sa asigure **inregistrarea sumelor de bani detinute de personalul** operatorului economic care isi desfasoara activitatea in unitatea de vanzare cu amanuntul sau de prestare a serviciilor, **intr-un registru de bani personali**, special intocmit in acest sens.Orice suma inregistrata in plus fata de suma inregistrata la ora inceperii programului de lucru, nu reprezinta suma justificata prin registrul de bani personali.-Modelul registrului de bani personali este aprobat prin Ordin MFP nr.513/ 2015.